

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO
(EGZAMIN RADCOWSKI – 27 MARCA 2019 r.)

1. Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin radcowski, w stanie faktycznym sprawy uzasadnione jest wniesienie apelacji w imieniu pozwanej Amelii Opalek. Wyrok powinien zostać zaskarżony w części odnoszącej się do pozwanej.
Wartość przedmiotu zaskarżenia powinna odpowiadać wartości udziału we współwłasności przysługującego pozwanej i wynosić 350 000 zł.
2. Zdający powinni przede wszystkim zwrócić uwagę, że sąd naruszył art. 899 § 1 k.c. w odniesieniu do czynu, jaki miał miejsce w dniu 8 marca 2018 r., pomijając, że powód przebaczył córce jej naganne zachowanie w tym dniu. Fakt, że pozwana przeprosiła ojca rzeczywiście nie był istotny dla rozstrzygnięcia, natomiast fakt przebaczenia przez powoda córce nie pozwalał na odwołanie darowizny z powodu rażącej niewdzięczności – z tej przyczyny.
3. Zdający powinni również zwrócić uwagę na bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego pozwanej o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego z dnia 15 czerwca 2018 r. na okoliczność, że pozwana w kwietniu, maju i czerwcu 2018 r. z powodu komplikacji zdrowotnych w ciąży, nie mogła przyjechać do ojca i sprawować nad nim opieki. O tym, że powód zarzuca pozwanej konkretnie, iż nie przyjechała do niego w kwietniu 2018 r. z przyczyn zawinionych, pozwana dowiedziała się dopiero w trakcie zeznań Joachima Gacka w dniu 28 lutego 2019 r. Powód nie wskazywał na to ani w pozwie, ani w piśmie odwołującym darowiznę, ograniczając się do ogólnego zarzutu nieudzielania mu opieki przez pozwanych. W tym stanie rzeczy, wniosek dowodowy pozwanej nie był spóźniony. Ponadto, dopuszczenie dowodu z dokumentu nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy zważywszy, że pozwana przedstawiła ten dokument na rozprawie, a pełnomocnik powoda i pozwany pozostawili wniosek dowodowy do uznania sądu i mogli się z tym dokumentem zapoznać oraz złożyć ewentualnie własne wnioski dowodowe. W tym zakresie sąd naruszył art. 217 § 2 w zw. z art. 227 k.p.c. Podnosząc zarzut naruszenia tego przepisu, zdający powinni sformułować wniosek na podstawie art. 380 k.p.c.
4. Sąd naruszył również art. 233 § 1 k.p.c. przez to, że uznał za wiarygodne zeznania świadków Leokadii Prześwit i Karola Prześwita w zakresie, w jakim twierdzili, że Amelia

Opalek podjudzała brata do agresywnego zachowania przeciwko ojcu. Okoliczność taka nie wynika z zeznań pozostałych osób. Ponadto zeznania Leokadii Prześwit i Karola Prześwita sprzeczne były z zeznaniami Teofila Generała, pozwanego, jak również samego powoda, którzy twierdzili, że od śmierci żony Joachima Gacka, jego siostra i siostrzeniec nie bywali w domu stron, a to tam mieli obserwować zachowania pozwanej. Nadto do zeznań tych świadków należy podchodzić z ostrożnością, gdyż są oni zainteresowani rozstrzygnięciem, jako potencjalni obdarowani w przyszłości. W rezultacie sąd poczynił błędne ustalenie polegające na przyjęciu, że pozwana podejmowała określone czynności mające cechy podjudzania brata do agresywnego zachowania wobec ojca.

5. Sąd naruszył art. 898 k.c. przez zastosowanie tego przepisu i uznanie, że zachowanie pozwanej nosiło cechy rażącej niewdzięczności, oraz że pozwana zobowiązana jest do zwrotu przedmiotu darowizny jako bezpodstawnie wzbogacona. Błąd ten wynikał z:
  - a. błędnego uznania, że zachowanie pozwanej w dniu 8 marca 2018 r. mogło być podstawą odwołania darowizny, pomimo że powód przebaczył córce;
  - b. niedopuszczenia dowodu z zaświadczenia lekarskiego z dnia 15 czerwca 2018 r. i w konsekwencji błędnego uznania, że brak osobistej opieki pozwanej nad ojcem w kwietniu i maju 2018 r. uzależniony był od pozwanej, podczas gdy był on wynikiem jej złego stanu zdrowia; pozwana przy tym pozostawała w kontakcie telefonicznym z ojcem i prosiła Leokadię Prześwit o opiekę nad powodem na miejscu;
  - c. błędnego uznania, że odmowa powrotu do domu rodzinnego przez pozwaną nosiła cechy rażącej niewdzięczności; w umowie darowizny nie zastrzeżono szczególnego obowiązku opieki czy wspólnego zamieszkania wraz z darczyńcą, natomiast pozwana założyła własną rodzinę i centrum jej spraw życiowych znajdowało się wówczas w Gdańsku, gdzie małżonkowie zamieszkiwali i mieli pracę. Ponadto do kwietnia 2018 r. powód nie wymagał szczególnej opieki, co sam zeznał;
6. Sąd naruszył także art. 98 i art. 105 § 1 k.p.c. zasądzając zwrot wszystkich kosztów procesu od pozwanej, chociaż obowiązek zwrotu tych kosztów (w wypadku przegrania procesu przez pozwaną) powinien obciążać pozwanych w częściach równych;
7. Wniosek apelacyjny powinien zmierzać do wydania przez sąd II instancji wyroku reformatoryjnego, wobec braku przesłanek do uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania, o jakich mowa w art. 386 § 4 k.p.c.